

Praznik bl. A. M. Slomška

PRIROČNIK

25

**VSE ZA VEČJO ČAST BOŽJO
IN ZVELIČANJE DUŠ**

160-LETNICA SLOMŠKOVE ŠKOFOVSKE POSVETITVE

Tridnevica

Na čast blaženemu Antonu Martinu Slomšku

MARIBOR 2006

25. Praznik bl. A. M. Slomška

VSE ZA VEČJO ČAST BOŽJO IN ZVELIČANJE DUŠ
160-LETNICA SLOMŠKOVE ŠKOFOVSKE POSVETITVE

avtorji: dr. Franc Kramberger, dr. Jožef Smej, Jože Goličnik

odgovarja: Jože Goličnik, stolni kanonik

izdajatelj: Škofija Maribor, Pastoralna služba

založnik: Slomškova družba d.o.o.

oblikovanje in tisk: Slomškova družba, Tiskarski servis Maribor

naklada: 600 izvodov

– Iz Slomškovega življenja...

- 1800 – rojen na posestvu Slom v vasi Uniše, župnija Ponikva (26. 11.)
- 1811 – odšel v mestne šole: Celje, Ljubljana, Senj, Celovec
- 1821 – vstopil v bogoslovje v Celovcu
- 1824 – v Celovcu posvečen v duhovnika (8. 9.); novo mašo pel v Olimju (26.9.)
- 1825 – kaplan na Bizeljskem
- 1827 – kaplan v Novi Cerkvi (21. 3.)
- 1829 – spiritual v krško-lavantinskem bogoslovju v Celovcu
- 1838 – nadžupnik in dekan v Vuzenici (27. 10)
- 1844 – kanonik v Št. Andražu (1. 10)
- 1846 – opat in mestni župnik v Celju (25. 4.)
- 1846 – posvečen za lavantinskega škofa v Salzburgu (5. 7.)
- 1859 – prenos škofijskega sedeža v Maribor (4. 9.)
- 1859 – otvoritev bogoslovja v Mariboru (14. 10.)
- 1862 – umrl v Mariboru (24. 9.)
- 1941 – prenos Slomškove krste iz grobnice na mestnem pokopališču (danes Ljudski vrt) v kriptu frančiškanske cerkve (21. 6.)
- 1978 – prenos krste v grobnico v stolnici (7. 10.)
- 1995 – ekshumacija in prenos krste v kapelo Sv. Križa v stolnici
- 1996 – Papež Janez Pavel II. potrди herojske kreposti škofa A. M. Slomška (13. 5.)
- 1996 – Papež Janez Pavel II. obiše stolnico in moli na Slomškovem grobu (19. 5.)
- 1998 – Papež Janez Pavel II. potrди in sklene postopek za Slomškovo beatifikacijo (3. 7.)
- 1999 – drugi pastoralni obisk papeža Janeza Pavla II. in Slomškova beatifikacija (19. 9.)

UVOD

VSE ZA VEČJO ČAST BOŽJO IN ZVELIČANJE DUŠ

160-LETNICA SLOMŠKOVE ŠKOFOVSKE POSVETITVE

Letos mineva 160 let, odkar je bil Anton Martin Slomšek imenovan, posvečen in ustoličen za škofa Lavantinske škofije. Že na samem začetku je pokazal, da kot izkušen dušni pastir, ki je v svojem duhovniškem življenju izkusil službo kaplana in župnika, duhovnega voditelja bogoslovcev in kanonika, želi biti skrben vinogradnik lepe lavantinske gorice. Zaveda se, da ima njegovo delo na eni strani zagotovljeno Božjo pomoč in pomoč tistih, ki so ga v to službo postavili, na drugi strani pa tudi pomoč svojih duhovnikov in zvestih vernikov.

Kar je Slomšek naredil iz lavantinske škofije, je vidno še danes. Njegova dalekovidnost je izvirala iz njegove globoke vere, ki jo je želel z vsemi sredstvi utrditi in poživiti najprej pri sebi, nato pa pri duhovnikih in vernikih.

Prvi dan letošnje Slomškove tridnevnice bo posvečen Slomškovi posvetitvi za škofa, ki je bila na praznik slovanskih apostolov Cirila in Metoda, 5. julija 1846 v salzburški stolnici.

Drugi dan bomo premišljevali prvo pastirsko pismo, ki ga je škof Slomšek pisal duhovnikom svoje lavantinske škofije. V latinščini pisanem pismu razčlenjuje svoje škofovsko geslo:

»Vse v večjo čast božjo in zveličanje duš,« vzeto iz duhovne zakladnice sv. Ignacija Lojolskega.

»Pismo je en sam vroč poziv duhovniku k poklicni zavednosti, k zvestobi Cerkvi, k negovanju bogoslužnih prostorov in predmetov, k samoizobraževanju, k moralni neoporečnosti. Glede delitve zakramentov naj se duhovnik varuje tako janzenistične ozkosti kot pretirane popustljivosti.« (Alojz Rebula, Pastir prihodnosti, str. 134-135).

Duhovnikom želi biti prijatelj, ki jim na začetku svoje nadpastirske službe razodeva, kar misli delati med njimi. Pričakuje, da bodo kot njegovi prijatelji storili, kar jim naroča v imenu Njega, ki ga je poslal. Prijateljstva ne želi gojiti le po pisani besedi, ampak tudi po besedi iz oči v oči. Kdo bi mogel ostati hladen ob takšnem pristrčnem vabilu k delu!

Tretji dan bomo razmišljali pastirsko pismo vernikom, ki ga je Slomšek pisal na dan ustoličenja za lavantinskega škofa. Največje človekovo bogastvo je vera. Zibelka vere je družina. Starši naj svoje otroke vzgajajo v veri, v pomoč jim je šola in sredstva, ki jih imamo: molitev, sveta maša, obhajanje nedelje, spoved.

Kot svoje sodelavce pri obdelovanju lepe gorice lavantinske škofije si želi imeti starše, hišne gospodarje in učitelje.

Gorico je treba pleti, da je ne zarase plevel in trnje. Z Božjo pomočjo se je treba boriti proti razvadam in grehu.

Vsakemu bo enkrat za vselej sonce zašlo, zato ni odveč poziv k čuječnosti.

Letos smo bili v mariborski škofiji priče ustanovitve dveh novih škofij in povišanja mariborske škofije v nadškofijo in metropolijo. Bili smo priče škofovskega posvečenja murskosoboškega škofa in posvetitve mariborskega pomožnega škofa.

Mnogo besed je bilo slišanih in zapisanih o vlogi škofa in pomenu škofije. Na praznik blaženega Antona Martina Slomška bomo slovesno razglasili mariborsko nadškofijo in metropolijo. Slomškova tridnevnicca je naša duhovna priprava na njeno slovesno razglasitev. Razmišljanje o Slomškovih načrtih za delo v gorici lavantinske škofije je dobra popotnica škofom, duhovnikom in vernikom nove Mariborske metropolije na začetku njene poti. Metropolija in škofije so bile ustanovljene zato, da bi bile gorice novih škofij še bolj skrbno obdelane in otrebljene. Naj nam blaženi Slomšek pomaga, da se bomo preudarno in zavzeto lotili dela. Če bo v pastirjih in vernikih Slomškov duh, bo dobri Bog tudi obilno blagoslovil njegovo dediščino.

Jože Goličnik

PRVI DAN, 22. 9. 2006
(Božja beseda: petek 24. nav. tedna)

160-LETNICA POSVETITVE A. M. SLOMŠKA V ŠKOFA
SALZBURG, 5. JULIJA 1846

Uvod

Na letošnji praznik sv. Cirila in Metoda je minilo 160 let, odkar je bil v salzburški stolnici posvečen za škofa blaženi Anton Martin Slomšek. Za vodilo svojega življenja in dela si je izbral besede svetega Ignacija Lojoskega: »Vse v večjo čast Božjo in zveličanje duš.« Do svojega zadnjega diha je ostal zvest temu svojemu vodilu.

Kaj je vodilo mojega življenja? Kam in h komu sem usmerjen? Ob luči Slomškove svetosti bolj vidimo sence svojih razvad in grehov. Kesajmo se, ker se nismo dovolj trudili za svetost v svojem poklicu.

Nagovor

Na god sv. Marka, 25. aprila 1846, je prišel Anton Slomšek iz Sv. Andraža na Koroškem v Celje za opata. Navsezgodaj in nepričakovano se je pojavil v opatijski cerkvi sv. Danijela, opravil tam sv. mašo in nato vodil »Markovo procesijo« po celjskih ulicah z rožnim vencem v roki.

Prepričan je bil, da bo Celje njegova zadnja duhovniška postaja in da bo ob grobu sv. Maksimilijana Celjskega tudi njegov grob. Toda minilo je samo nekaj tednov in Bog je uslišal molitev slovenskega ljudstva, ki je prosilo, da bi po nenadni smrti lavantinskega škofa Franca Kutnarja postal Slomšek njegov naslednik. Meseca maja 1846 je prišlo veselo sporočilo, da je Slomšek imenovan za lavantinskega škofa.

Prežet z duhom slovanskih apostolov, sv. Cirila in Metoda si je zaželel, da bi škofovsko posvetitev prejel na njun god, 5. julija. Par dni prej je prišel v Salzburg k nadškofu in kardinalu Frideriku Schwarzenbergu in v samostanu Maria Plain opravil kratke duhovne vaje.

Kot škof si je moral izbrati škofovski grb, toda ponižen, kakor je bil Slomšek, tega ni storil. Ohranil je grb, ki ga je imel njegov predhodnik, škof Franc Kutnar. Pač pa si je krstnemu imenu pridružil še ime birmanskega botra – Martin, zato rečemo Anton Martin Slomšek. Za škofovsko geslo si je izbral besede sv. Ignacija Lojolskega: »Vse v večjo čast Božjo in zveličanje duš.«

Posvetitev v škofa je bila v salzburški stolnici na praznik sv. Cirila in Metoda (5. julija) pred 160 leti. Glavni posvečevalec je bil salzburški nadškof in kardinal Friderik Schwarzenberg, sopusvečevalca pa škof iz Linza Tomaž Ziegler in salzburški pomožni škof Alojzij Hoffmann.

K tej posvetitvi je prišlo tudi 12 slovenskih duhovnikov. Starosta med njimi, župnik iz Žalca in upravitelj celjske dekanije Valentin Predonik se je v lepi latinščini zahvalil salzburškemu nadškofu in kardinalu Schwarzenbergu, da je prav Slomška izbral in posvetil za lavantinskega škofa, saj se tega veseli ne le lavantinska škofija, marveč ves slovenski narod. – Pobožni dekan Tomaž Koren iz Starega trga pri Slovenj Gradcu pa je tudi v latinskem jeziku dodal: »Na Moravskem današnji dan praznujejo god sv. Cirila in Metoda. Tudi mi ga praznujemo, saj je Slomšek postal med nami njun naslednik. Vedno je govoril, naj stopamo po stopinjah sv. Cirila in Metoda.«

Kot lavantinski škof je Slomšek postal tudi prošt znamenite Božje poti Gospe svete na Koroškem. Kjer stoji sedaj Marijina cerkev »Gospa sveta«, je stalo nekoč pogansko mesto Virunum. V času preseljevanja narodov so to pogansko mesto porušili in na razvalinah so se naselili naši predniki – Slovenci. Bili so še pogani. Iz Salzburga je prišel med nje misijonarit škof sv. Modest, jih pokristjanil in pri Gospe sveti imel škofovski sedež. Tam je leta 760 umrl in slovenski vojvoda Hotimir ga je dal z veliko slovesnostjo položiti v kamnito grobnico ali sarkofag v cerkvi Gospe svete.

Iz Salzburga, od koder so prihajali prvi misijonarji med naše prednike, je prišel škof Slomšek, sin našega naroda, da bi nadaljeval njihovo delo, delo sv. Modesta, sv. Cirila in Metoda v duhu znanega vodila: »Sveta vera bodi vam luč, materin jezik pa ključ do zveličavne narodove omike.«

Vera in materin jezik sta najdragocenejša dediščina naših očetov. Če bomo temu zvesti, bomo zvesti Cerkvi in narodu. Naj nam bl. škof Slomšek pomaga, da bomo to dediščino ohranili ter jo neokrnjeno in obogateno izročili mlademu rodu, da si jo ponese v svojo prihodnost kot dragoceno svetinjo in popotnico.

Prošnje vernikov

Nebeški Oče, po svoji previdnosti vodiš zgodovino vesoljne in vsake krajevne Cerkve, ozri se na naše prošnje in jih usliši!

1. Podpiraj in blagoslavljaljaj delo našega papeža Benedikta, da bo svoje poslanstvo opravljaj v duhovni blagor vesoljne Cerkve.
2. Spremljaljaj delo vseh slovenskih škofov, da bodo v duhu sv. Cirila in Metoda ter bl. škofa Slomška vodili Cerkev na Slovenskem v luči svete vere in narodove omike.
3. Razveseli in obogati slovenski narod z razglasitvijo blaženega škofa Slomška za svetnika pred vesoljno sveto Cerkvijo.
4. Blagoslavljaljaj delo voditeljev našega naroda, da nas bodo vodili v srečno, veselo in mirno prihodnost.
5. Podeli duha velikodušnosti naši mladini, da se bo v še večjem številu in z bolj odprtim srcem odločala za duhovniške in redovniške poklice.
6. Vsem umrlim, ki si jih poklical k sebi, podeli bogato plačilo v večni sreči, poveličanju in slavi.

Te in še druge naše prošnje, ki jih bomo sedaj z darovi položili na tvoj oltar, usliši ti, ki živiš in kraljuješ vekomaj. Amen.

dr. Franc Kramberger, nadškof

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

DRUGI DAN, 23. 9. 2006
(Božja beseda: sobota 24. nav. tedna)

SLOMŠKOVO PASTIRSKO PISMO DUHOVNIKOM

Uvod

Današnja Božja beseda (berilo) govori o vstajenju teles. Cerkveni učitelj Tertulijan jedrnato pove: »Fiducia Christianorum, resurrectio mortuorum« (De resurr. cann. c. 1), se pravi: »Trdna zanesljivost kristjanov je vstajenje mrtvih.« Evangeljski odlomek govori o sejalcu in semenu. Sejalci so v prvi vrsti duhovniki: Božjo besedo morajo razlagati ne samo na splošno in abstraktno, marveč morajo neminljivo evangeljsko resnico obračati na dejanske življenjske okoliščine (D 4).

Danes je kvaterna sobota pred začetkom novega teološkega študijskega leta. Oktobra se bodo odprla vrata Visokih bogoslovnih šol, Teoloških fakultet. Zato naj bi to soboto molili za duhovniške in redovniške poklice (Bogoslužni koledar, 2006, str. XVIII.).

Kako je za našo molitvijo za duhovnike, za sejalce Božje besede? Ali že zjutraj pri jutranji molitvi preorjem ledino svoje duše, da seme Božje besede ne pade med trnje, ki bi jo bilo lahko zadušilo? »Preorjite si ledino in ne sejte med trnje« (Jer 4, 3).

Kesanje.

Nagovor

Zakaj je treba moliti za duhovnike? Ker je duhovnikova služba velika in odgovorna. Duhovnik nastopa »v Kristusovi osebi«. Velika dejanja more duhovnik izvrševati le v Kristusovi moči. Duhovnik ne deluje iz svoje lastne moči, marveč kot Kristusovo orodje, kot Kristusov namestnik. Na zunaj duhovnik predstavlja Kristusa, medtem ko je po notranje in nevidno povečani Kristus tisti, ki deluje pri evharistični spremembi kruha in vina ali pri odvezi od grehov. Papež Janez Pavel II. je zapisal, da je duhovnik zakramentalno identičen s Kristusom. Zato bi lahko duhovnik takole razmišljal: Kristus, ti si rekel, da brez tebe ne moremo ničesar storiti, vsak duhovnik pa lahko tebi odgovori: Brez mene duhovnika, ne moreš HIC ET NUNC, tukaj in sedaj, ponavzočiti kalvarijske daritve ali odvezati skesanega spokornika...

Škof Slomšek se v svojem nastopnem pastirskem pismu leta 1846 obrne najprej na duhovnike. Pismo je napisal v lepi in tekoči latinščini. Duhovnikom razlaga, kako naj sodelujejo v duhu prvega dela njegovega gesla: VSE K VEČJI ČASTI BOŽJI. Duhovniki naj se zavedajo, da je duhovniški stan na poseben način Bogu posvečeni stan. Duhovnik mora, zavedajoč se dostojanstva svojega stanu, ljubiti sveto Katoliško cerkev, ki je naša mati in učiteljica. Na nagrobniku Slomškovega sodobnika, kardinala Gasparda Mermilloda, sta zapisani samo dve besedi: »Dilexit Ecclesiam« (»Ljubil je Cerkev«). Isto velja tudi za Slomška. Kar je Slomšek priporočal duhovnikom, je tudi sam izvrševal. Lahko bi bil govoril z duhovnimi pisatelji svojega časa: »O sveta Rimska Cerkev, mati in učiteljica vseh Cerkva! Bila si zmeraj predmet mojih pesmi in hvalospjev moje ljubezni! Če pozabim tebe, sveta Rimska Cerkev, pozabim samega sebe!«

»Častljivo mora biti duhovniku ime sv. očeta, papeža!« piše Slomšek. V zadnjem letu svojega zemeljskega življenja, čeprav že bolan, se je Slomšek napotil v Rim. Pri papežu Piju IX. si je izprosil posebno avdienco in se mu zahvalil, da je dovolil premestitev škofijskega sedeža. Papež je pohvalil Slomška za njegovo požrtvovalnost pri omenjeni premestitvi. Ko se je Slomšek vrnil, je v pastirskem pismu z največjim spoštovanjem pisal o sv. očetu. Sedaj blaženi škof ob blaženem papežu v nebesih!

Drugi del Slomškovega škofovskega gesla se glasi: VSE K ZVELIČANJU DUŠ. Duhovniki morajo najprej storiti vse za zveličanje svoje lastne duše, tako poudarja škof Slomšek. Če

hoče duhovnik doseči samoposvetitev, se mora nenehno izobraževati: »Vzemi soncu svetlobo, vzemi duhovniku zanje, pa si bosta enaka.« In še naprej pravi: »Božje razodetje naj bo sonce naše vednosti, filozofija pa kakor luna, ki prejema svojo svetlobo od sonca.« Slomšek potrjuje odredbo svojega prednika, škofa Franca Ksaverja Kuttnarja, da morajo duhovniki vsako leto poslati škofu svoj teološki elaborat, se pravi izčrpen, strokovno dokumentiran spis glede dogmatike, moralke, cerkvenega prava: »to je dobra ustanova, katere sladke sadove mi bo dano okušati vsako leto.«

Znanost sama brez ljubezni napihuje, ljubezen brez znanja zablodi, znanje z ljubeznijo zida. Sredstvo za ohranitev in kreposti je molitev. Riba brez vode umre, duhovnik brez molitve shira. Skupno opravljanje bogoslužne molitve (brevirja): »Župniki s svojimi kaplani, duhovniki, ko obiskujejo drug drugega, naj oživijo prastaro navado Cerkev, da recitirajo psalme izmenjaje, eno vrstico eni, drugo vrstico drugi.« Premišljevalna molitev spravi v dejavnost misel, domišljijo čustva in hrepenenje. Premišljevanje je potrebno, da prebudimo spreobrnjenje srca in okrepimo voljo hoditi za Kristusom (KKC 2708). Slomšek pravi: »Vzdihujem in se sprašujem, zakaj je premišljevanje, ta sveta vaja, duhovnikom tako rekoč skoraj neznana. O da bi sleherni dan šteli za izgubljenega, če se nismo vsaj četrt ure posvetili premišljevalni molitvi. S perutmi meditacije poleti naš duh kvišku k nebeškemu Očetu, ki sicer biva v nedostopni luči. Čeprav se takšne peruti zdijo pretežke očem ljudi, pogreznjenim v jutranjo zaspanost in dremavost, so vendar ljubka in potrebna našemu duhu.« Tu Slomšek razvije čudovito misel: Bog prebiva v nedostopni luči (1 Tim 6, 16), meditacija pa nam pripravi dostop k njemu.

Kdor se zaveda velikega greha, naj ne mašuje, ne da bi prej opravil zakramentalno spoved (kan. 916). Slomšek svari duhovnike svoje škofije pred svetoskrunskim maševanjem: »Strašno je brez posvečujoče milosti Božje darovati pri oltarju brezmadežno žrtev, drugim v zveličanje, sebi pa v pogubo.« Da se obvarujemo tudi malih grehov, priporoča Slomšek pristopiti k zakramentu sprave dvakrat na mesec.

Z Božjo pomočjo skuša Slomšek zbrati duhovnike vsako leto na duhovnih vajah. Tu napolnimo akumulator svoje duše, »da bi, ko evangelij oznanjamo drugim, sami ne bili zavrženi« (1 Kor 9, 27).

Marsikatero tu navedeno Slomškovo misel veljajo »mutatis mutandis«, če spremenimo, kar je treba spremeniti, za vse vernike.

Prošnje vernikov

Nebeški Oče, Oče luči, tako te je nagovarjal blaženi škof Slomšek. Ob 160-letnici njegove škofovske posvetitve in ob razglasitvi mariborske nadškofije ter metropolije, te ponižno prosimo, ponavljajoč: HVALJEN, GOSPOD, ZA DAN IN NOČ.

1. Za papeža Benedikta, za nadškofa in metropolita Franca, za duhovnike in diakone, da bi bili goreči delavci za odrešenje vseh ljudi. HVALJEN...
2. Vsako jutro obnavljaš čudeže svoje dobrote in ljubezni, odpri nam oči, da jih bomo spoznali. HVALJEN..
3. Oče Jezusa Kristusa, sprejel si daritev njegovega življenja, sprejmi tudi našo daritev v tvojo slavo. HVALJEN...
4. Gospodar zgodovine, skrivnostno deluješ v teku časov, naj bo tudi ustanovitev mariborske nadškofije in metropolije v službi graditve tvojega kraljestva. HVALJEN...

5. Blaženi škof Anton Martin Slomšek je že pri tebi v večni slavi, naj bo tudi po vesoljnem svetu priznan za svetnika. HVALJEN...
6. Razodeni svoje usmiljenje vsem, ki so prestopili prag tega zemeljskega življenja, sprejmi jih, naj te gledajo iz obličja v obličje. HVALJEN...

Nebeški Oče, sprejmi in usliši naše prošnje. Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

SLOMŠKOVA MOLITEV ZA DUHOVNIKE

O dobrotljivi Zveličar, tvoja sveta Cerkev je naročila ob štirih letnih časih javne molitve in poste: naj bi te verniki posebno prosili, da bi svoji Cerkvi podelil pobožnih in vnetih dušnih pastirjev; naj bi te pa tudi prosili pomoči in blagoslova v dušnih in telesnih potrebah ter se ti zahvaljevali za vse prejete milosti in dobrote.

O Bog, nebeški Oče, ki kličeš delavce v svoj vinograd in pošiljaš mašnike na žetev svoje Cerkve, ponižno te prosimo, daj nam dobrih dušnih pastirjev. O Gospod, kako velika je tvoja žetev za nebeško kraljestvo in kako malo je še tvojih delavcev na svetu! Pošlji nam torej mašnikov, svojih namestnikov, ki bodo polni tvojega duha. Podeli jim stanovitnost in moč, da ne omagajo pod težo svoje službe, in utrdi jih, da bodo vedno pripravljene, dati tudi svoje življenje za sebi izročeno ljudstvo. Podeli pa tudi nam potrebno milost, da jih bomo zvesto poslušali, po tvojih zapovedih živeli, in tukaj v dušnih in telesnih potrebah dosegli pomoč, tamkaj pa večno življenje. To prosimo tebe, najvišji pastir in škof naših duš, Jezus Kristus, ki živiš in kraljuješ z Bogom Očetom v edinosti Svetega Duha Bog od vekomaj do vekomaj.

Amen.

Oče naš, Zdrava Marija, Slava Očetu.

dr. Jožef Smej, pom. škof

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

TRETJI DAN, 24. 9. 2006
SLOMŠKOVA NEDELJA
(Božja beseda: Slovesni praznik bl. Antona Martina Slomška)

SLOMŠKOVO PASTIRSKO PISMO VERNIKOM

Uvod

Danes smo se zbrali, da obhajamo rojstni dan za nebesa našega učitelja in pastirja, blaženega Antona Martina Slomška. Za svetnika je rasel, ko je kot dober pastir videl izpolnitev svojega poslanstva v goreči skrbi za Božjo čast in za zveličanje njegovi pastirski skrbi izročeni vernikov.

Slomšek je svetnik za vse čase. Smo si v tem letu prizadevali spoznati njegovo življenje in delo? Smo molili za njegovo kanonizacijo? Nas Slomšek navdihuje pri hoji za Kristusom?

Smo sledili njegovem vabilu k sodelovanju v župniji in škofiji?

Danes začena svoj zgodovinski pohod mariborska metropolija. Sem tega vesel? Molim za našega nadškofa in metropolita Franca? Sem pripravljen sodelovati?

Obžalujmo, ker smo bili večkrat brezbrizni in mlačni do svoje duhovne rasti in premalo prispevali k rasti župnijskega in škofijskega občestva.

Nagovor

Bil je 19. julij 1846. leta, dan, ko je bil Slomšek pri Sv. Andreju v Labodski dolini na Koroškem ustoličen za lavantinskega škofa. Isti datum nosi njegovo pastirsko pismo vernikom, ki je s svojo milino in toplino ter žlahtno preprostostjo edinstven primer prepričljivega oznanjevanja evangelija. Po njem bi se lahko zgledovali tudi današnji škofje, ko pišejo pastirska pisma svojim vernikom.

Najprej vse prisrčno pozdravi z lepim krščanskim pozdravom: »Hvaljen bodi Jezus Kristus!« Vsakemu podaja roko in Boga prosi, da bi bil vesel svoje škofije, verniki pa svojega škofa in da bi dolgo let v čast Božjo skupaj živeli ter se zveličali.

Lavantinska škofija je lepa vinska gorica Kristusovega vinograda, ki se po koroški in štajerski deželi razlega in kot pravi Slomšek: »Blizu štirikrat sto tisoč duš ima, lepo žlahtno trsje, med katerim sem tudi jaz zrastel, si vsake službe poskusil in zdaj višjega pastirja službo prevzel, naj bi višji hišnik velikega vinograda Gospodovega bil«. Da bo lahko svojo službo zvesto in dobro opravljal, potrebuje dobrih delavcev: duhovnikov, učiteljev, staršev, gospodarjev in gospodinj, ki mu bodo pomagali.

Gorico lavantinske škofije je treba pridno okopavati z nauki svete katoliške vere, ki je luč za večno življenje. »Največja bogatija, najdražji zaklad, najlepša čast je katoliška vera... Vaš dom, vi, starši ljubi, naj bo za vaše otroke prva šola, da jih v krščanskem nauku skrbno poučujete in po krščansko vzgajate. Dobra krščanska vzgoja otrok mi največ na srcu leži!«

Za dobro krščansko vzgojo priporoča: pouk, posvaritev, strahovanje in molitev. Vsi njegovi vzgojni pripomočki se nam danes ne zdijo povsem sprejemljivi, a za njimi moramo videti namen, ki ga želi doseči: v krščanski veri vzgojen otrok, mladenič, mladenka, za vero zavzeta oče in mati.

»Poleg domače hiše in župnijske cerkve je šola prva dobrota, saj človeku, ki po svetu hoče, se doma vsega potrebnega naučiti ni mogoče. Otrokom za šolo skrbeti je naša sveta dolžnost. Vsak dober nauk več velja ko zlato in srebro... Potuhe pa otrokom doma nikar ne dajajte, če jih šolski gospodje v strah vzamejo.« Šola je podobna sadovnjaku, v katerem gospodar vsako leto drevesa otrebi in obreže, da jeseni dobre sadove rodijo. Otroke je v šoli treba vzgajati.

»Glejte, ako bomo tako za dober nauk doma, v šoli in v cerkvi prav pridno skrbeli, bomo v vinogradih lepih lavantinskih goric žlahtne mladike in rodovitne vinske trte imeli, ki bodo toliko dobrega sadu svetih čednosti in dobrih del rodile, da bo veselje Bogu in ljudem!«

Trsje je treba pleti in obrezovati. Kar je za trte toplota in mokrota, to je za kristjana posvečujoča Božja milost, ki se nam deli po svetih zakramentih.

Človek, ki je po krstu smrtno grešil, je odrezana in mrtva mladika, ki po zakramentu svete pokore postane zopet živa. »Torej vas prosim, škof vaših duš, za svetih pet ran Jezusovih, če ste nesrečno v smrtni greh padli, ne odlagajte spovedi in hitro se spet z Bogom spravite!«

»Da se pa z Jezusom mi, mladike, s svojo vinsko trto po bitju združimo, nam je postavil on, ki je svoje ljubil do konca, najsvetejši zakrament, presveto Rešnje telo, svoje pravo meso in kri v znamenje ljubezni, v kateri med nami v podobi kruha na oltarju živi ter pravi: Glejte jaz sem z vami vse dni do konca sveta. Kdor zauživa moje telo in pije mojo kri, ostane v meni in jaz v njem. Da vredno pristopimo k obhajilu, nam je potrebno: čisto srce, pobožno dušo imejmo, tešči in čedno oblečeni bodimo. Ako pa vsakega meseca ali celo vsakih osem dni k sveti božji mizi pristopiti želiš, imaš po nauku svetega Frančiška Saleškega brez smrtnega greha živeti, a tudi dopadenja do malih grehov ne imeti. Tvoja ljubezen do Jezusa mora biti tvoja gospodinja in tvoje življenje svetla luč potrpežljivosti in zvestobe, do bodo ljudje videli tvoja dobra dela in hvalili Očeta, ki je v nebesih.«

Sveto obhajilo je hrana, da trdni kristjani ne obnemorejo, slabotni pa postajajo močni po milosti najsvetejšega zakramenta. »Kakor rože po jutranji rosi gorše cveto, mladike v vinogradu za pohlevnim dežjem lepše rastejo, tako boste v dobrem rasle tudi ve, ljube duše, neveste Jezusove. Vaše srce bo Jezusov prestol in vi tempelj Svetega Duha. Dopolnila se vam bo obljuba Jezusova: »Kdor mene ljubi, njega bom tudi jaz ljubil in tudi moj Oče ga bo ljubil in bomo prišli in pri njem prebivali.«

Bog je naša moč in opora. Z Bogom nas veže nedeljska sveta maša. »Šest dni nam je dobri Boga dal, da vsa naša posvetna dela opravimo in telo oskrbimo, sedmi dan je sebi posvetil, da ga Bogu v čast in v zveličanje duše obrnemo. Kadar pa v cerkev prideš, združi se s svojimi brati in sestrami. Moli na glas, kadar molijo; z njimi poj, ako pojejo. Spomni se, da pred živim Bogom stojiš, ki te vidi in sliši: da najvišjega Gospoda ne žališ, ampak zahvališ za vse, kar si prejel, in prosiš, česar potrebuješ, da blagodarovan na svoj dom greš.«

Vsak dan darujmo Bogu saj majhen dar svoje molitve. Če ne utegneš zjutraj veliko moliti vsaj dober namen stori, rekoč: »Zahvalim te, Oče nebeški, da si me nocoj hudega varoval; varuj me tudi danes vsega zla na duši, na telesu ter mi daj vse k tvoji časti storiti.« In kadar zvečer truden ne moreš dolgo moliti, saj reci: »Zahvalim te, Oče nebeški, za vse dobrote, ki si mi jih dal. Odpusti mi moje grehe in ljubo lahko noč. V imenu božjem naj zaspim, v imenu božjem se zopet zbudim.« Molitev pravičnega veliko premore. Najmočnejša pa je skupna molitev, ki naj jo opravljajo družine pred jedjo in po jedi ter vsak večer pred spanjem.

V zadnjem delu svojega pastirskega pisma vernikom se Slomšek spet vrača v vinograd: »Lepo okopano in čedno vezano trsje se mora skrbno pleti, da ga trnje in zel ne prerasteta; pa tudi varovati, da ga zverina ne zatre in ne pokonča. Plevel, ki ga je treba izrjavati in razvade, ki jih je treba odpraviti, so: preklinjanje, gizdavost, kajenje, pijančevanje, prešuštvo, laž, sovraštvo, pravdanje in tožarjenje.

»Radi imejte svoje dušne pastirje, ubogajte radi svoje duhovske očete.« Tudi zakonito sveto oblast naj verniki spoštujejo.

Napoveduje pogoste obiske po župnijah, da bo videl »če se mladeniči in deklice čedno nosijo, možje in žene pošteno zadržijo ali se starčki in starke skrbno pripravljajo za večnost.« Obiskoval bo otroke, da bo videl, kako rastejo, kako se učijo in kakšni kristjani postajajo. Na otroke bo polagal svoje apostolske roke, zanje molil, da jih bo Sveti Duh v zakramentu svete birme napolnil s svojimi darovi.

Svoje prisrčno pastirsko pismo sklepa z mislijo, ki jo je večkrat ponovil ter pretil v verze: »Poglejte sonce življenja našega hitro zahaja; dan se bo nagnil in približal večer našega dela v vinogradu Gospodovem.«

Kaj lahko danes, ko slavimo Slomškov god, boljšega naredimo, kot da z ljubeznijo sprejmemo besede našega svetnika in z njegovo priprošnjo pri Očetu skušamo sprejeti in uresničiti v svojem vsakdanjem življenju.

Danes začnja svoje romanje skozi čas mariborska metropolija, ki bo povezovala Slomškovo dediščino. Zaklad naše katoliške vere naj nas povezuje, da bomo z njegovo gorečnostjo obdelovali vinograd mariborske nadškofije in vinograda celjske in murskosoboške škofije.

Besede prvega mariborskega škofa, zapisane in izrečene pred 160 leti, so kar prava duhovna popotnica za vse katoliške vernike mariborske metropolije.

Prošnje vernikov

Nebeški Oče, radi bi hodili po poti svetosti, ki nam jo s svojim zgledom kaže blaženi Anton Martin Slomšek. Na njej ne bomo omagali, ker verujemo, da si z nami. Iz srca te prosimo:

1. Papež Benedikt XVI. je v Sloveniji ustanovil tri nove škofije in mariborsko metropolijo. Vodi papeža in slovenske škofo, da bodo po zgledu blaženega Antona Martina Slomška skrbni oskrbniki Gospodovega vinograda.
2. Pomagaj voditeljem držav, da bodo zakopali bojne sekire in si prizadevali za pravičnost in mir v svetu.
3. Rana, ki so jo Kristusovemu telesu zadali razkoli, še ni zaceljena. Pomagaj nam, da bomo v medsebojnem spoštovanju in svobodi premostili prepade z iskrenim pogovorom in gorečo molitvijo.
4. Pomagaj novim škofom v Sloveniji, da bodo znali s primerno besedo vernike navdušiti za skupno delo v Gospodovem vinogradu.
5. Pomagaj vernikom naših škofij spoznati, na kakšno delo v Gospodovem vinogradu jih kličeš.
6. Vsem pokojnim papežem, škofom, duhovnikom in laikom nakloni večno srečo pri tebi.

Dobri naš Oče, ti nas poznaš in veš, kaj potrebujemo. Usliši naše prošnje, ki ti jih izražamo po našem Gospodu Jezusu Kristusu. Amen.

Jože Goličnik

**MOLITEV V ČAST
BLAŽENEMU ŠKOFU
ANTONU MARTINU SLOMŠKU**

Nebeški Oče! Blaženi škof Anton Martin Slomšek
nam je luč na poti našega krščanskega življenja;
naj nas spremlja njegov zgled in podpira njegova priprošnja,
da bomo v edinosti s teboj in med seboj napredovali
v veri, upanju in ljubezni in tako gradili tvoje kraljestvo med nami.
Po Kristusu, našem Gospodu. Amen.

Oče naš... Zdrava Marija... Slava Očetu...

Blaženi Anton Martin Slomšek,
prosi za nas!

SLOMŠKOVA TRIDNEVNICA

1. Slomšek nam je luč vere, upanja in ljubezni - 1982 (Jože Vesenjaj)
2. Slomšek – apostol slovenskega ljudstva - 1983 (Jože Vesenjaj)
3. Slomšek in sveto pismo - 1984 (Viljem Pangerl)
4. Slomšek – apostol cerkvene edinosti - 1985 (Jože Vesenjaj)
5. Slovenski kristjan, narodna kultura in škof A. M. Slomšek – 1986 (Jože Vesenjaj)
6. Slomšek nas uči prav obhajati sveto evharistijo – 1987 (Jože Vesenjaj)
7. Slomšek – dušni pastir božjega ljudstva – 1988 (Jože Vesenjaj)
8. Slomšek – učitelj po Jezusu Kristusu – 1989 (Jože Vesenjaj)
9. Družina – Slomškova skrb – 1990 (Jože Vesenjaj)
10. Slomškov jubilejni triptih - 1991 (Viljem Pangerl)
11. Pastori optimo (ob 130 letnici smrti) – 1992 (Viljem Pangerl)
12. Božji služabnik – 1993 (Turnšek – Pangerl – Herman)
13. Slomšek prosi matere in očete za pomoč – 1994 (Marjan Turnšek)
14. Slomškova največja ljubezen – sv. katoliška cerkev – 1995 (Viljem Pangerl)
15. Slomšek – škof (ob 150-letnici posvečenja) – 1996 (Viljem Pangerl)
16. Nebesa morajo biti naša – 1997 (Viljem Pangerl)
17. Vsi Slomškovi spomeniki – 1998 (Viljem Pangerl)
18. S Slomškom na pot svetosti – 1999 (Miha Herman, Jože Goličnik)
19. Evharistija – kruh novega življenja – 2000 (Marjan Turnšek)
20. Odrini na globoko – 2001 (Jože Goličnik)
21. Čas nam prinaša nove naloge – 2002 (Jože Planinšek CM)
22. Evropska razsežnost Slomškovega dela – 2003 (dr. Franc Kramberger, Jože Goličnik)
23. Slomšek – luč za tretje tisočletje (Lipovšek –Turnšek –Herman)
24. Kdor hoče koga vneti, mora sam goreti (Ernest Berložnik, Alojz Vicman, Miha Herman)
25. Vse za večjo čast božjo in zveličanje duš (dr. Franc Kramberger, dr. Jožef Smej, Jože Goličnik)